

Geçmiş kazaları tekrar yaşıyor muyuz?

Şubat 2014

Bu soruya kısa cevap şudur; EVET!! 1993'te, 31 Ekim 2013'te hayatını kaybeden Dr. Trevor Kletz, "Felaketten dersler: Nasıl Kuruluşların Hafızaları Yoktur ve Kazalar Tekrarlanır" adlı kitabı yazdı. Yirmi yıl sonrası, bu halen yaşanmakta.

Yeni bir makale, Norveç'te yakıt işleme tesisinde olan bir vakayı açıkladı. Emisyon kontrolü için kullanılan bir karbon tutucu (adsorbe edici), bağlı olduğu tank içerisindeki parlayıcı bir ortamı tutuşturdu. Üzücü bir şekilde, buna çok benzeyen bir vaka, 1995'te, ABD'deki Georgia eyaletinin bir şehri Savannah'da bir dökme kimya depolama terminalinde meydana geldi. Şüphesiz, ayrıntılı bir kaynak araştırması, daha çok benzer vakalar bulabilir.

Ne oldu? İki vakada, depolama tankından kirleticilerin emisyonunu azaltmak için bir karbon tutucu kullanılmaktaydı. İki tesis, karbon yatağında, hidrokarbon buharının adsorbe olmasının ısı açığa çıkardığını farketmedi. Bu ısı tankın buhar boşluğunda bulunan parlayıcı buhar için tutuşma kaynağı oluşturdu.

Neden oldu? Vakalar 12 yıl arayla ve dünyanın farklı kısımlarında gerçekleşmiş olmalarına rağmen, iki tasarım sorunu, her iki sistemde de bulunuyordu! Sistemler, tutunmadan (adsorpsiyondan) kaynaklanan ısı açığa çıkışını hesaba katmamış ve tank ve karbon tutucu arasına alev perdesi yerleştirmemişti.

2007 - Sløvåg, Norveç

Tank çiftliği yangın sonrası

Yangın sonrası karbon yatağı tutucu

Ne yapabilirsiniz?

→ Çevreyi korumak için kurulmuş olan ekipmanın, proses tehlike analizi ve değişimin yönetimi ile değerlendirilmesi gereken yeni tehlikeler oluşturabileceğinin farkında olun.

→ Geçmiş vaka anlatılarını tesisinizde iş güvenliği toplantılarında söz ederek canlı tutun.

→ Bulduğunuz bölgenin ya da firmanızın dışında vakalar meydana geldiğinde, bunları gözden geçirin ve "Buna benzer bir vaka burada yaşanabilir mi?" diye sorun. Söz konusu malzemeyi kullanmadığınız için, ya da vaka farklı bir teknolojide meydana geldiği için vaka raporlarını hafife almayın.

→ Daha genç ve daha az deneyimli çalışanlar, geçmiş vakaları, anlamak için sormaları gerekir. Daha önce olmuşsa, yeniden olabilir!

→ Tesisinizde yaşanmış vakaları başkalarıyla paylaşın ki onlar tekrarını yaşamassın.

→ Yukarıda bahsi geçen vakalar ile ilgili daha teknik bilgi için (İngilizce olarak):

- 1995 vakası ile ilgili US EPA Raporu: www.epa.gov/oem/docs/chem/pdtirept.pdf
- 2007 vakası ile ilgili makale: T. Skjold and K. van Wingerden, Process Safety Progress 32 (3), Sf. 268-276, Eylül 2013.

1995 – Georgia, ABD

Tank çiftliği yangını

Tank çiftliği yangın sonrası

**"Geçmişini bilmeyenler, onu tekrarlamak kaderlerindedir."
Edmund Burke, İrlandalı Devlet adamı (1729-1797)**